

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 6526
Tarih : 25.07.2024

10/1684

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamu personel sisteminde liyakat ilkesinin uygulanmasına olumsuz etki eden tüm hususların araştırılması, bu ilkeye aykırı olarak “siyasi yakınlık, kayırmacılık” yolu ile kamuda istihdam edilen personel ile bu tür alımlarda dahiliyeti bulunan kişi ve kişilerin tespit edilmesi, kamu personel sisteminin adil, şeffaf ve tarafsız bir şekilde uygulanması için gerekli tedbirlerin alınması, mevcut yasal düzenlemelerin tekrar etraflıca ele alınması ve bütüncül politikaların hayata geçirilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim. 25.07.2024

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
DEM Parti Grup Başkanvekili
Kars Milletvekili

Sezai Temelli
DEM Parti Grup Başkanvekili
Muş Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de kamu kurum ve kuruluşlarına personel alımlarında ve kademe yükselme işlemlerinde liyakat ve ehliyet ilkesi esas alınmalıdır. Kamuda liyakat ilkesi ve ehliyet sahibi insanların göreve getirilmesi kuşkusuz kurumların daha iyi şekilde yönetilmesi, daha nitelikli hizmet sunulması ve adaletin gerçekleştirilmesini sağlamak açısından son derece önemli kriterlerdir.

Liyakat ve ehliyet terimleri dar anlamda “yeterlilik, nitelik, ehil, uygunluk, iş bilirlilik” anlamlarına gelse de özünde etik, erdem, adalet gibi temel değerleri de barındırmaktadır. Bu iki kavram, Anayasa’da eşitlik ilkesiyle de doğrudan ilişkilidir. Bunun yanı sıra Anayasası’nın 70’nci maddesinde yer alan “hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez” ifadesi liyakat ilkesine işaret etmektedir.

Fakat mevcut iktidar döneminde kamu personel sisteminde bu iki temel ilke yerine “yandaşçılık” “kayırmacılık” yöntemleri ile işe alımlar kabul edilmiştir. Günümüzde kamu personel alımları sırasında siyasetin en üst kademelerinden yerel yönetimlere, özel sektör alanlarına kadar tepeden tırnağa liyakatsiz ve haksız atamalar yapılmaktadır. İktidar yöneticilerinden, milletvekillerinden, bürokrasisinden referansı olmayan hiç kimse bugün hiçbir devlet kurumunda görev yapamaz ve üst kademeye yükselemez hale gelmiştir. Liyakatsiz atamalar, AKP iktidarının genel uygulamaları haline gelmiştir.

Günümüzde bir kişinin kamu kurumuna personel olarak atanması için iyi bir üniversiteden ve bölümden mezun olması, Kamu Personel Seçme Sınav’ından dereceye girmesi ve yüksek puan alması yeterli bir şart olarak görülmemektedir. Bunun yanında iktidar tarafından uygulamaya konulan mülakat sınavını da geçme zorunluluğu bulunmaktadır. İktidarın, mülakat uygulaması bir tür “kayırmacılık, kadrolaşma” aracı olarak kullanıldığı da bir gerçektir. Bugün hak etmediği halde sırf siyasi iktidara olan yakınlık ve ilişkiler nedeniyle kamu kurumlarında çalışan binlerce personel ve idareci bulunmaktadır.

İktidarın 2016’dan günümüze kadar Belediyelerimize dönük devam ettirdiği kayyum uygulaması ile halkın seçme ve seçilme hakkını gasp etmesinin yanında belediyelere alınan personellerin büyük bir kısmının da haksız ve liyakatsiz bir şekilde istihdam edildiği tespit edilmiştir. Kayyum yönetimindeki belediyelerde iktidar ve ortağının yöneticilerinin çocukları, yakınları, akrabaları başta olmak üzere seçim yatırımı olarak yüzlerce kişinin belediye personeli olarak işe alındığı ve bunların çoğunun işe gelmeden maaş aldıkları açığa çıkmıştır.

Kayyumla yönetilen belediyelerin iki dönemdir aylık bütçesinin %70'e yakını bankamatik memurlarına ve finanse ettiği yandaş fonculara gittiği bilgisi, Belediye Eş başkanlarımız tarafından da kamuoyuna sunulmuştur.

Görüldüğü üzere kamu personeli alımlarında/atamalarında liyakat ve ehliyetin olmadığı hatta kamuda istihdam edilecek kişilerde bu özelliğin aranmadığı bunun yerine partizancı, yandaş, imtiyazlı, tanıdık kişilerin tercih edildiği, yukarıdaki örneklerden de anlaşılmaktadır.

Kamu personel sisteminde liyakat ilkesinin uygulanmasına olumsuz etki eden tüm hususların araştırılması, bu ilkeye aykırı olarak "siyasi yakınlık, kayırmacılık" yolu ile kamuda istihdam edilen personel ile bu tür alımlarda dahiliyeti bulunan kişi ve kişilerin tespit edilmesi, kamu personel sisteminin adil, şeffaf ve tarafsız bir şekilde uygulanması için gerekli tedbirlerin alınması, mevcut yasal düzenlemelerin tekrar etraflıca ele alınması ve bütüncül politikaların hayata geçirilmesi gerekmektedir.